

Dosarul nr. 2r-207/22
2-20130606-01-2r-12042022

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – G. Manole
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Panov, I. Țurcan, L. Pruteanu

ÎNCHEIERE

11 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de către Întreprinderea Individuală „Chircev Alexandrina”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Societatea cu Răspundere Limitată „Centrul Comercial Jumbo” împotriva Întreprinderii Individuale „Chircev Alexandrina” și Vitalie Arnaut cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din data de 18 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de către Întreprinderea Individuală „Chircev Alexandrina”,

constată:

La 20 octombrie 2020 Societatea cu Răspundere Limitată „Centrul Comercial Jumbo” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii Individuale „Chircev Alexandrina” și Vitalie Arnaut, solicitând încasarea datoriei de 50 844 lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 1 526 de lei.

Prin hotărârea din data de 20 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către SRL „Centrul Comercial Jumbo”, s-a încasat din contul ÎI „Chircev Alexandrina” în beneficiul SRL „Centrul Comercial Jumbo” suma de 50 640 lei cu titlu de datorie și suma de 1 526 lei cu titlu de taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată. (f.d.72, 84-88)

Hotărârea instanței de fond a fost contestată cu apel de către avocatul Lilian Timotin, în interesele lui Vitalie Arnaut, de către avocatul Vitalie Zama, în interesele ÎI „Chircev Alexandrina” și de către Alexandrina Chircev.

Prin încheierea din 14 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de avocatul Lilian Timotin, în interesele lui Vitalie Arnaut, de către avocatul Vitalie Zama, în interesele ÎI „Chircev Alexandrina” și s-a acordat apelanților un termen de 10 zile de la recepționarea încheierii pentru prezentarea în cancelaria Curții de Apel Chișinău a apelurilor motivate și dovada achitării taxei de stat în mărime de 1 139,40 lei, fiecare. Totodată s-a explicat

apelanților că în caz dacă în termenul stabilit nu vor fi lichidate neajunsurile menționate, cererile de apel nu vor fi considerate depuse și vor fi restituite fără examinare. (f.d. 93-95)

La 11 noiembrie 2021 avocatul Lilian Timotin, în interesele lui Vitalie Arnaut a depus cerere de alăturare la apelul declarat de avocatul Zama Vitalie, în interesele ÎI „Chircev Alexandrina”. (f.d.106-107)

Prin încheierea din 18 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-au restituit apelurile declarate de către avocatul Lilian Timotin, în interesele lui Vitalie Arnaut și de avocatul Vitalie Zama, în interesele ÎI „Chircev Alexandrina” împotriva hotărârii din 20 aprilie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelanții nu au lichidat neajunsurile cererilor de apel în termenul stabilit de instanță. (f.d. 114-117)

Încheierea din 18 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost contestată cu recurs de către avocatul Lilian Timotin, în interesele lui Vitalie Arnaut și de către Alexandrina Chircev. (f.d. 127-130,139-141)

Curtea Supremă de Justiție prin decizia din data de 02 martie 2022 a restituit recursul depus de către Alexandrina Chircev împotriva încheierii din data de 18 noiembrie 2021, deoarece acesta a fost depus de o persoană care nu este în drept se declare recurs, a respins recursul declarat de către avocatul Lilian Timotin, în interesele lui Vitalie Arnaut, a menținut încheierea din data de 18 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău. (f.d. 158-165)

La 10 martie 2022 ÎI „Chircev Alexandrina”, prin intermediul administratorului Alexandrina Chircev a depus recurs, prin care a solicitat repunerea în termen a cererii de recurs, admiterea recursului, casarea încheierii din data de 18 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a restituit apelul depus de către Alexandrina Chircev cu restituirea spre rejudecare a problemei soluționate.

În motivarea recursului ÎI „Chircev Alexandrina” a menționat că încheierea contestată a fost emisă cu încălcarea normelor de procedură privind notificarea actelor judecătorești, încălcarea dreptului de liber acces la justiție și la un proces echitabil, examinarea cauzei în lipsa unui participant la proces.

Recurenta a indicat că cu încheierea din data de 18 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit apelul deoarece aceasta nu a înlăturat în termenul acordat neajunsurile cererii de apel, a luat cunoștință la 02 februarie 2022.

Alexandrina Chircev, administratorul și proprietarul ÎI „Chircev Alexandrina”, în termen, la 15 februarie 2022 a depus recurs împotriva încheierii din 18 noiembrie 2021. Însă, instanța de recurs a restituit recursul, pe motiv că cererea a fost semnată și depusă din nume propriu și nu din numele ÎI „Chircev Alexandrina”. Astfel, în opinia ÎI „Chircev Alexandrina” este îndreptățită de a depune prezentul recurs și de a solicita, după lichidarea omisiunilor invocate de instanța de recurs prin decizia din data de 02 martie 2022, repunerea în termen a recursului.

În conformitate cu art. 426, alin. (3) din Codul de procedură civilă recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materiale cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

consideră că cererea de repunere în termen a recursului urmează a fi respinsă și restituit recursul ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 426¹, alin. (1), lit. a) din Codul de procedură civilă instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Conform art. 110 din Codul de procedură civilă termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Articolul 111, alin. (1) din Codul de procedură civilă indică că actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În acest sens, Colegiul reține că termenul de declarare a recursului este un termen de procedură imperativ, astfel încât nerespectarea acestuia atrage decăderea din dreptul de a mai exercita calea de atac, fără a iniția o abordare a recursului în fond. Impunerea unui termen de valorificare a căii de atac are ca scop disciplinarea justițiabililor și garantarea securității raporturilor juridice. Decăderea din dreptul de acces la jurisdicția Curții Supreme de Justiție constituie de asemenea un factor de securitate juridică, conținută în regula de 15 zile, care curge de la data comunicării încheierii (contestate) recurente și împiedică o permanentă repunere în discuție a soluțiilor irevocabile pronunțate de instanțele de judecată.

Prin prisma art. 100, alin. (1) din Codul de procedură civilă, rezultă că actele de procedură ale instanței de judecată se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire.

Din suportul probator prezent la actele cauzei rezultă că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată cu recurs la 18 noiembrie 2021. Ulterior, la 10 decembrie 2021 a expediat-o participanților la proces. (f.d. 126)

Potrivit extrasului de pe site-ul oficial al Poștei Moldovei și anume <https://www.posta.md/ro/tracking?id=DS8006227508AS>, rezultă că administratorul ÎI „Chircev Alexandrina”, Alexandrina Chircev a recepționat copia încheierii contestate cu recurs la data de 02 februarie 2022. (f.d. 146, verso)

ÎI „Chircev Alexandrina” la 10 martie 2022 a depus la oficiul poștal recursul împotriva încheierii din data de 18 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Analizând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că ÎI „Chircev Alexandrina” a declarat recurs împotriva încheierii din 18 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu încălcarea evidentă a termenului imperativ prevăzut la art. 425 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 116, alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Din normele legale citate supra rezultă că termenul de declarare a recursului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea de a fi putut depune recursul în termen.

Deși, ÎI „Chircev Alexandrina” în cererea de recurs a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului, motivele invocate în susținerea acesteia sunt neîntemeiate. Faptul că Alexandrina Chircev, care este și administratorul ÎI „Chircev Alexandrina”, după înlăturarea omisiunilor indicate de instanța de recurs prin decizia din data de 02 martie 2022 a depus prezentul recurs, nu constituie temei de a repune recursul în termen.

Drept urmare, acțiunile Curții de Apel Chișinău privind restituirea apelului se încadrează pe deplin în rigorile prevăzute de legislația în vigoare, or, fiind cert faptul că ÎI „Chircev Alexandrina” nu a invocat nici un motiv plauzibil de omitere a termenului de depunere a recursului împotriva încheierii instanței de apel din data de 18 noiembrie 2021, care a fost recepționată de către administratorul întreprinderii la data de 02 februarie 2022.

La caz, se rețin dispozițiile art. 61, alin. (1) din Codul de procedură civilă, care stipulează că participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

Această obligație rezultă și din dispozițiile art. 56, alin. (3) din Codul de procedură civilă, care indică că participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

De altfel, Alexandrina Chircev, care este și administratorul ÎI „Chircev Alexandrina”, nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel, fiind cea interesată de soluționarea prezentei cauze în ordine de recurs și fiind conștientă că a recepționat copia încheierii la data de 02 februarie 2022, trebuia să depună diligență și să depună în termen și în modul corespunzător recursul împotriva încheierii din data de 18 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Având în vedere că prezentul recurs a fost declarat la 10 martie 2022, cu încălcarea evidentă a termenului legal prevăzut la art. 425 din Codul de procedură civilă, fără indicarea în sensul art. 116 din Codul de procedură civilă a vreunui motiv justificativ de repunere în termen a recursului și în lipsa probelor concludente în vederea argumentării omiterii termenului legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de repunere în termen a recursului este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, cu restituirea recursului ca fiind depus în afara termenului legal.

Colegiul reține că respectarea de către părți a termenelor legali constituie o obligație pozitivă a părților și are menirea să asigure buna funcționare a justiției, iar repunerea în termen poate fi admisă doar în cazurile expres prevăzute de lege și doar

în situația în care partea când înaintează o cerință de repunere în termen, o justifică prin probe pertinente și admisibile în temeiul art. 116, 118, 121, 122 și art. 425 din Codul de procedură civilă, prin care s-ar dovedi că omiterea termenului a fost cauzată din motive întemeiate.

Admiterea spre examinare a unui recurs tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Instanța de recurs accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Melnic c. Moldovei din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007, precum și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov c. Ucrainei, hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008, unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul a fost depus cu omiterea termenului prevăzut la art. 425 din Codul de procedură civilă, fără justificarea omiterii acestui termen, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respingere cererea depusă de către ÎI „Chircev Alexandrina” privind repunerea în termenul de declarare a recursului și de a restitui recursul declarat de către ÎI „Chircev Alexandrina”, ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 269-270, art. 426¹, alin. (1), lit. a) și alin. (2), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune :

Se respinge cererea depusă de către Întreprinderea Individuală „Chircev Alexandrina” privind repunerea în termenul de declarare a recursului.

Se restituie recursul declarat de către Întreprinderea Individuală „Chircev Alexandrina” împotriva încheierii din data de 18 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Societatea cu Răspundere Limitată „Centrul Comercial Jumbo” împotriva Întreprinderii Individuale „Chircev Alexandrina” și Vitalie Arnaut cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.
Președintele ședinței
judecătorul

Svetlana Filincova

judecători

Galina Stratulat

Maria Ghervas